

НАУКОВИЙ СЕМІНАР ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

В умовах сучасної вузівської системи освіти дуже важливу роль відіграють нові активні форми та методи організації навчального процесу. На кафедрі прикладної фізики Сумського державного університету понад десяти років успішно впроваджуються наукові семінари студентів, основними задачами яких є формування явлень про сучасний стан наукових досягнень та передових технологій; підвищення наукового кругозору; розвиток експериментальних, практичних і творчих навичок.

Наукові семінари проводяться на III - V курсах в процесі виконання студентами курсових, комплексних курсових, науково-дослідних, магістерських та дипломних робіт (проектів). Організаційно семінари проводяться викладачами кафедри протягом семестра (2 - 3 рази) у вигляді наукової доповіді за результатами власних експериментальних досліджень та аналізу літературних даних. На III та IV курсах при виконанні курсових та комплексної курсової роботи науковий семінар виступає як форма контролю знань та організації виконання роботи. Знання, одержані на таких семінарах, потім поглиблюються в процесі подальшого навчання і при виконанні магістерських, дипломних робіт (проектів).

Для магістрантів і спеціалістів наукові семінари організовуються в період проведення переддипломної практики і виконують, в основному, загальноосвітню функцію (хоча елемент контролю залишається) з метою підвищення наукового кругозору; розвитку експериментальних, практичних і творчих навичок. Дуже важливим фактором є також розвиток студентами можливостей доповідача, що дуже актуально в умовах нашого вузу, коли студент не має можливості виступити перед аудиторією (модульно-рейтингова та кредитно-модельна система оцінювання, письмова форма іспитів та заліків і т.д.).

Якщо узагальнити досвід кафедри прикладної фізики з цього виду роботи, то слід вказати, незважаючи на організаційні затруднення, позитивні моменти. Регулярні виступи на семінарі сприяють розвитку навиків наукових доповідей на конференціях різних рівнів і спілкування з аудиторією, уміння виготовлення плакатів, презентацій та інших наочностей. Це відіграє дуже важливу роль при захисті магістерських і дипломних робіт (проектів).

Але основною функцією наукових семінарів студентів все ж таки залишається підвищення їх загальноосвітнього рівня знань з питань сучасних напрямів науки і технологій: встановлення причинно - наслідкових зв'язків між явищами; засвоєння методики організації і проведення наукового експерименту; засвоєння методик одержання функціональних залежностей між фізичними величинами; удосконалення навичок роботи і обробки науково-технічної та методичної літератури.

Н. В. Барбара, викладач

Конотопський інститут Сумського державного
університету, м. Конотоп

НАУКОВА РОБОТА СТУДЕНТА – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦЯ

На сучасному етапі розвитку суспільства, за умов постійних змін та оновлення технологій, професійність, крім безпосередньо трудових, виробничих знань, умінь та навичок, включає також знання та навички, необхідні для наукової діяльності, охорони здоров'я тощо.

Поняття конкурентоспроможності фахівця не розроблене у вітчизняній педагогіці, проте, на нашу думку, має достатній ступінь конструктивності й може бути покладено в основу проектування всієї освітньої діяльності. Очевидно, що за вихідні слід узяти якості сучасного професіонала, відокремлені соціологами на основі різнопланових досліджень. Нами було проведено анкетування працівників різних сфер діяльності та становища на підприємстві, соціального стану (всього – 97 осіб). Опитуваним пропонувалось визначити ефективних співробітників, виділивши їх якості трьох типів: професійна діяльність, міжособистісні ролі, інформаційні функції. Кожен другий із респондентів у розділі «професійна діяльність» на перше місце поставив креативність, здатність до генерування нових ідей, розвитку нових технологій (детальні результати анкетування представлені в таблиці 1).

За твердженням психологів [1, с. 35], здатність до творчості розвивається саме в ході пошукової, науково-дослідницької діяльності, тому майбутній конкурентоспроможний фахівець не може сформува- тись без наукової діяльності в період навчання.